

Positiv atferdsstøtte som pedagogisk plattform

PAS i skolen

Elevfokus

Tverrfaglig samarbeid

Laget rundt eleven

PAS for et inkluderende læringsmiljø

- «Et raust og støttende læringsmiljø er grunnlaget for en positiv kultur der elevene oppmuntres og stimuleres til faglig og sosial utvikling»
- «Elevmedvirkning må prege skolens praksis. Elevene skal både medvirke og ta medansvar i læringsfellesskapet som de skaper sammen med lærerne hver dag»

PERSONFOKUSERT

- «Skolen må gi alle elever likeverdige muligheter til læring og utvikling, uavhengig av deres forutsetninger»

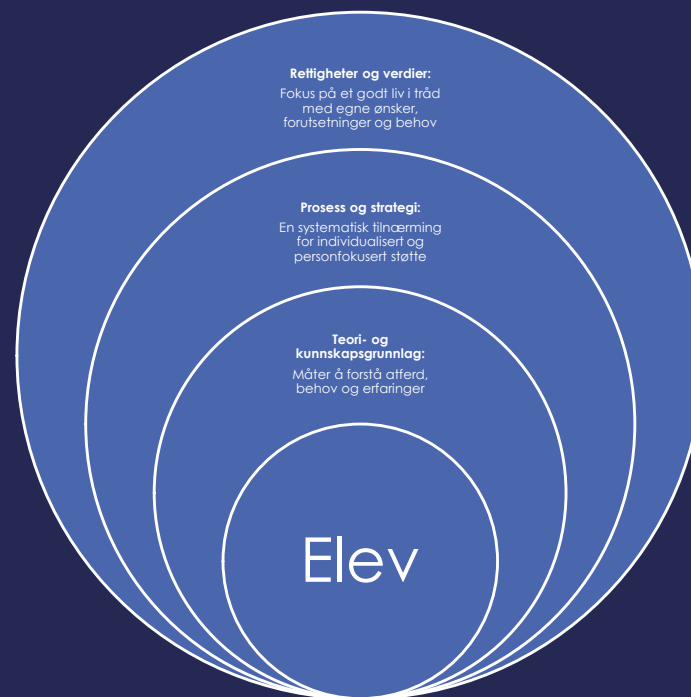
Overordnet del kap 3.2. LK20

- **§ 1-3. Tilpassa opplæring** - Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lære kandidat.

Opplæringslova, 1998, § 1-3

- PAS rammeverket utvikler et støttesystem for og rundt eleven med mål om økt livskvalitet. Verdikomponentene i PAS legger til rette for at all faglig og sosiallæring skal skje med utgangspunktet i den enkelte elevs **forutsetninger, interesser og ferdigheter**.

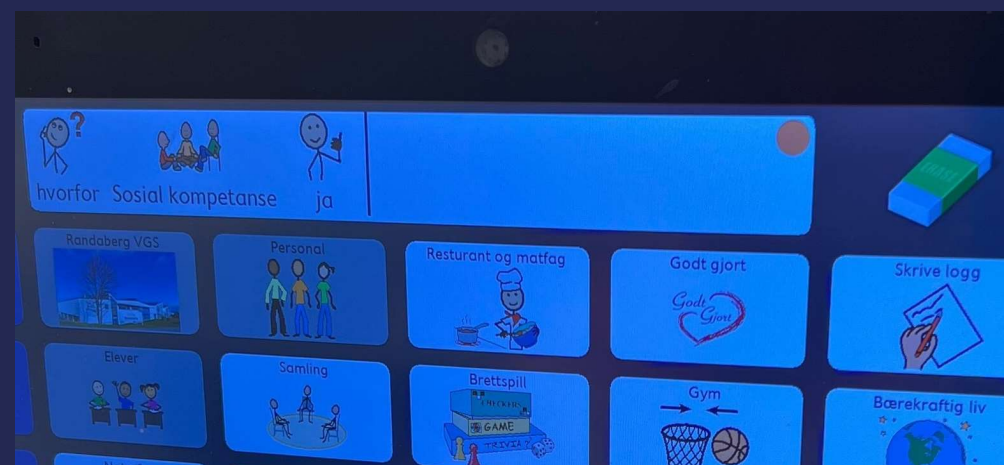
Systemperspektivet

(Gore et al, 2022)

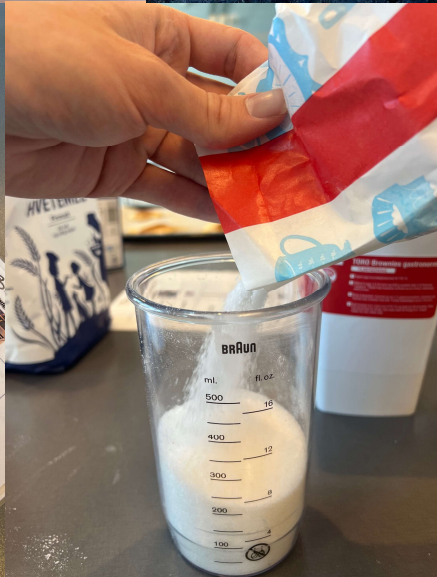
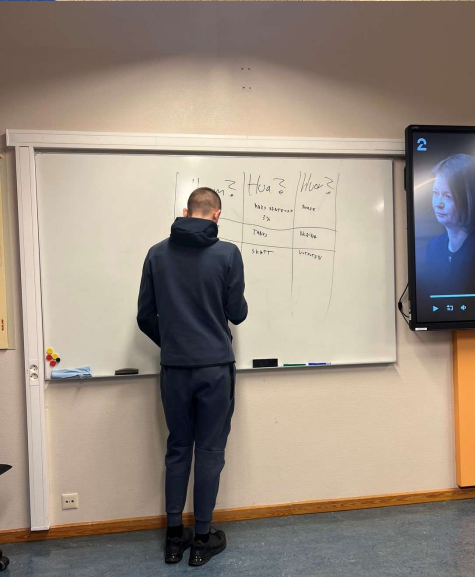
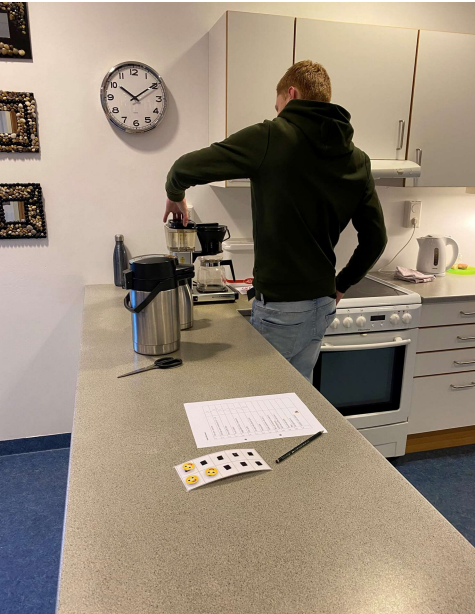
Elevene mener

- «Jeg får komme med forslag som blir hørt»
- «Jeg får gjøre mye av det jeg liker»
- «Favoritt faget mitt er sosialkompetanse»
- «Det er kjekke timer på skolen og jeg får gjøre det jeg liker»
- «Jeg kan foreslå og prøve ulike jobben»
- «Jeg har venner og vi får gjøre ting sammen på skolen»
- «Vi gjør mye av det jeg er god på»

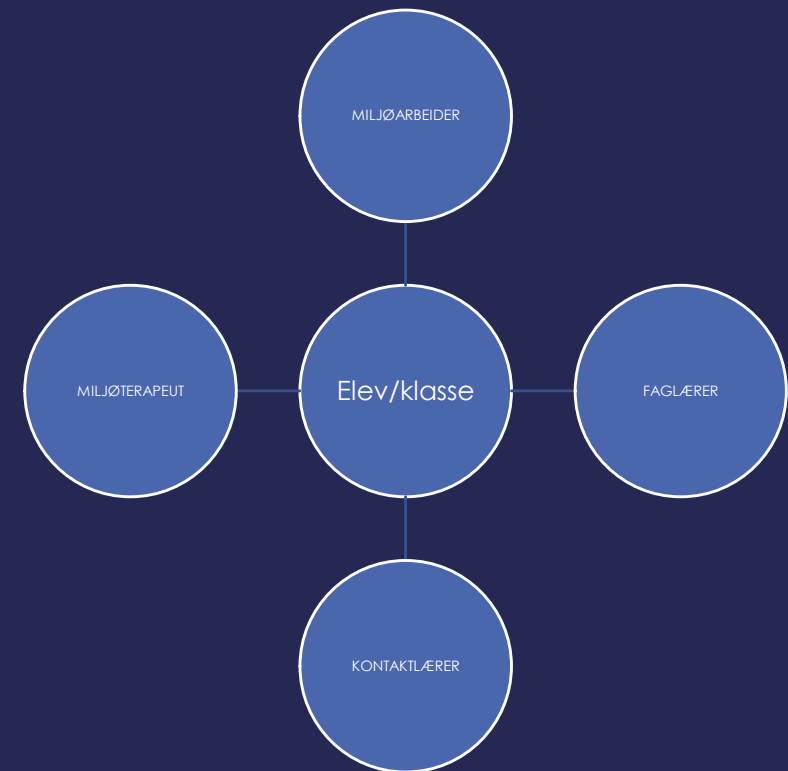
Individuelle opplæringsplaner (IOP)

- Den individuelle opplæringsplanen tar utgangspunkt i den enkelte elevs sterke sider og kompetanse, men også de spesifikke læringsbehovene eleven har.
- Baseres på sakkyndig vurdering fra PPT. Den sakkyndige vurderingen skal tydeliggjøre hva som er et forsvarlig opplæringstilbud, og blir viktig i utformingen av den enkeltes elev IOP (UDIR, 2021).

Laget rundt eleven

- Kontaktlærer
- Faglærere
- Miljøterapeuter
- Miljøarbeidere
- Avdelingsleder
- Rektor
- Kontinuerlig samarbeid med pårørende/nøkkelpersoner

Årshjul PAS:

Tid	Aktivitet	Frist	Ansvar	Dokumentasjon
33	Oppstart nytt skoleår		Miljøterapeut	Skjema «historien om meg»
34-35	Elevsamtaler		Kontaktlærer	Skjema for elevsamtale Kartleggingskjema
36	"Historien om meg"		Miljøterapeut Team	Skjema "Historien om meg"
~40	Kartlegging PAS av nye elever, oppdatering på andre		Miljøterapeut i samarbeid med kontaktlærer	Kartleggingskjema; SPELL og aktiv støtte
	Arbeid med IOP-logg		Ansvar kontaktlærer Faglærer Miljøterapeut Miljøarbeider	IOP-logg
	Arbeidstrening		Nødvendig oppfølging av elever i bedrift	Utarbeide aktivitetsbeskrivelse og oppfølgingsdokumentasjon til elever som er i arbeidstrening
40	Frist for ferdigstilling av IOP	1.10	Samtaler med foresatte skal være gjennomført (Utviklingssamtale)	Utskrift leveres kontoradm Lagres i F...
41	Høstferie			
42,43,44	PAS-arbeid		Miljøterapeut i samarbeid med kontaktlærer	

SPELL-TILTAK

SPELL er et rammeverk for å støtte mennesker med autismespekter diagnoser gjennom personsentret og sosialt valde tilnærminger for å skape et autismevennlig miljø. Måte å organisere undervisning/tenester til mennesker med nedsett funksjonsevne.

Struktur:
Positiv tilnærming:
Empati:
Lav affektiv tilnærming:

Sensortil - system:
Noen elever liker å se på ting som spill, sterke lys, ting som skinner/lyser, ting som sprutter, ting som blinker, enkelte gjenstander, enkelte TV program, video etc. Hva er det eleven liker best å se på?

X

VELT ANS
VELT ANS
VELT ANS
VELT ANS
VELT ANS
VELT ANS
VELT ANS
VELT ANS

Kartleggingskjema
Historien om meg

Generell informasjon:
Oppstart dato: _____
Revidert dato: _____

Elevens navn: _____
Utarbeidet av: _____

Historikk:

Navnet jeg liker å dere bruker: _____
Fødselsdatoen min: _____
Hvor jeg bor: _____
Hvilken skole jeg går på: _____
Familien min: _____
Historien min: _____

Ferdighetene mine

Hva jeg er god til: _____
Hva folk liker med meg: _____

Kartleggingskjema
Spill og aktiv støtte

Generell informasjon:
Elevens navn: _____ Oppstart dato: _____
Utarbeidet av: _____ Revidert dato: _____

Informasjon om kartlegging

Spill:
S - struktur
P - positiv tilnærming
E - empati
L - lav affektiv tilnærming
I - bilder

Aktiv støtte:
1. Hvert øyeblikk har sine muligheter
2. Gradert hjelp og støtte
3. Lene og øye
4. Maksimering av valg og kontroll

Tanken bak kartleggingen er å få et best mulig grunnlag slik at vi kan sørge for at eleven: er mest mulig deltakende og engasjert har mening gjennom skoledagen har gode opplevelser basert på sine forutsetninger, interesser og behov er meningsfylte arbeidsoppgaver og aktiviteter i gode relasjoner med andre

lever og foresatte får "historien om meg" ved skolestart. Eleven kan evt. med hjelp fra tre og noen om seg selv. Elev/foresatte disse opplysningene videre til skolen for bruk i gjen.

ingen skal være et "levende" dokument der klassene jevnlig legger til ny/ændrer tger når vi blir bedre kjent med eleven.

Kartleggingen er delt inn i ulike deler og er basert på: Spill/rammeverket og aktiv støtte (eventuelt støtte).

Aktivitetsbeskrivelse
Arbeidstrening

Elev: _____ Elev 1 og 2
Randaberg og dato: 22.09.2021

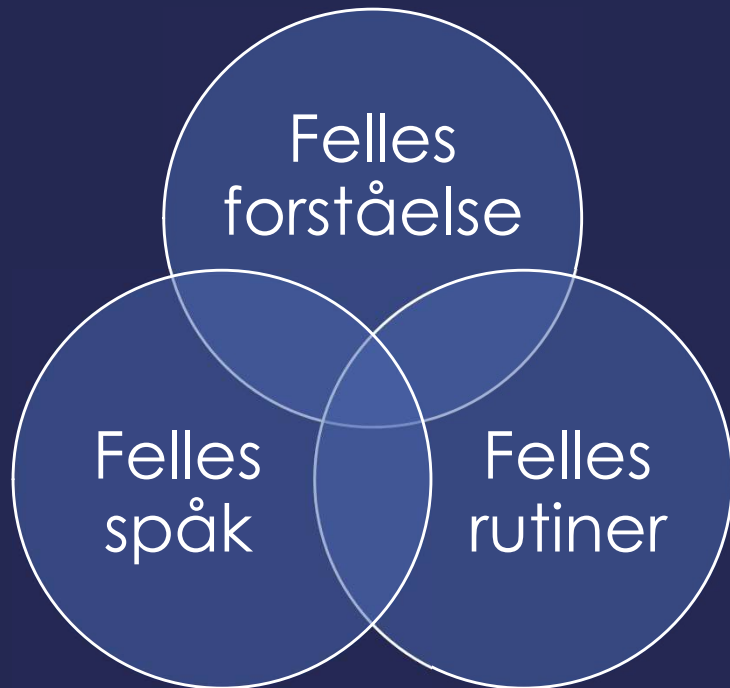
Kompetansemål:
A: Samarbeide, fremme forslag og delta beslutninger i et arbeidsfellesskap (Læreplass for arbeidsvlag på ungdomstrinnet, Arbeidsvlag)
B: Ivareta bærekraftige prinsipper i alle deler av arbeidsoppgavel (Læreplass for arbeidsvlag på ungdomstrinnet, Arbeidsvlag)

Læringsmål:
A: Ta imot veiledning fra arbeidsleder
B: Kildesortere avfall

Beskrivelse:
Dra fra skolen litt over 09.00. De ansatte samles og drikker kaffe for de går igjennom dagens arbeidsoppgaver. Alle oppgavene hentes så opp på en tavle. J og E N kontinuerlig oppfølging. Et han på kjøkkentet og legger på plass bestikk (så kan personalen ta i foretaltende arbeid på kjøkkentet, men J i trenger påminnelser emmelom på å på korteste vei når han legger på plass ting.
Elev 1 gjennomfører arbeidsoppgavene selvstendig, men ta gjerne råd/øvrer inni ettersom de har fått oppgaver på andre ting når han er ferdig med oppgaven og trener med seg da han fort finner på andre ting når han er ferdig med oppgaven og trener så mye da igjen for de skal tilbake til lunsj. E.N kan da spise matpakken sin.
Elev 2: Forrett med arbeidsoppgaver til kl 12.30, da spises de felle lunsj. E.N kan da spise matpakken sin. E.N kan da spise matpakken sin. E.N kan da spise matpakken sin.
Elev 3: Forrett med arbeidsoppgaver til kl 12.30, da spises de felle lunsj. E.N kan da spise matpakken sin. E.N kan da spise matpakken sin. E.N kan da spise matpakken sin.

Kartleggingskjema og årshjul

PAS for tverrfaglig samarbeid

- Alle klasser organiseres slik at det er minst en representant i teamet med ulik profesjon
- Etablerte møtearenaer
- Avklarte forventinger
- Egen PAS gruppe med representanter fra hvert team
- Casearbeid med fokus på AKTIV STØTTE og SPELL
- Casearbeid med fokus på komponentene i PAS
- Erfaringsdeling på tvers av team

Eleven

Bolig

Barneverntjenesten

Fastlege

Avlastningsbolig

Pårørende

NAV

Opplæringsbedrifter

Randaberg VGS

Spesialisthelsetjenesten

Kontaktlærer

Lærer

Helsesykepleier

Miljøveileder

Miljøarbeider

PPT

PAS for et godt samarbeid på tvers av instanser

Pårørende/nøkkelpersoner

- Mål: Til det beste for eleven
- Brukes som ressurspersoner
- Kontinuerlig og løpende

Ulike instanser

- Mål: Til det beste for eleven
- Hvordan jobbe felles med tiltak/mål
- Sikre gode overganger

Mai 2022 -
**Overføringsmøter +
kartlegging**

Samarbeidsmøter
Foresatte, bolig,
opplæringsbedrift

August 2022 -
**Elevsamtaler +
Observasjon PPT**

Ansvarsgruppemøte
Saksbehandler, foresatte,
bolig, lege, BVT

Positive effekter

Medarbeider undersøkelse og implementering av PAS høst 2019 på tilrettelagt avdeling

Medarbeider undersøkelse høst 2022 – forbedring på alle områder på tilrettelagt avdeling

Økt arbeidsglede, engasjement og trygghet i arbeid med elever

PAS implementers som pedagogisk plattform for hele skolen høsten 2024

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen*. Fastsatt som forskrift ved kongelig resolusjon. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/verdier-og-prinsipper-for-grunnopplaringen/id2570003/>
- Gore, N. J., Sapiets, S. J., Denne, L. D., Hastings, R. P., Toogood, S., MacDonald, A., Baker, P. A., Allen, D., Apanasionok, M. M., Austin, D., Bowring, D., Bradshaw, J., Corbett, A., Cooper, V., Deveau, R., Hughes, J. C., Jones, E., Lynch, M., McGill, P., ... Williams, D. M. (2022). Positive Behavioural Support in the UK: A State of the Nation Report. *International Journal of Positive Behavioural Support*, 12. <https://kar.kent.ac.uk/93504/>
- Opplæringslova. (1998). Lov om grunnskole og den vidaregående opplæringa (LOV-1998-07-17-6). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>
- Randaberg vidaregående skole. (2021, 20. januar). Spesialundervisning i liten gruppe A-organiseringsform arbeidstrening. <https://www.randaberg.vgs.no/hovedmeny/utdanningstilbud/tilrettelagt-opplaring/arbeidstrening-spesialundervisning-i-liten-gruppe-a/>